

ΈΚΘΕΣΗ 2021

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΑΡΣΟΒΙΑΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Συντάκτης:

Αναστάσιος Μέμμος, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄

Βαρσοβία, Ιούνιος 2022

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Πολωνίας.....	1
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας Πολωνίας.....	1
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	1
1.1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη	2
1.1.3	Εξωτερικό εμπόριο	2
1.1.3.1	Εμπόριο αγαθών	2
1.1.3.2	Εμπόριο υπηρεσιών	4
1.1.4	Επενδύσεις	5
1.2	Οικονομικές εξελίξεις 2021 - προοπτική 2022	6
1.3	Οικονομικές σχέσεις Πολωνίας.....	8
1.3.1	Πολωνία – Ευρωπαϊκή Ένωση.....	8
1.3.2	Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις	9
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Πολωνίας	9
2.1	Διμερές εμπόριο.....	9
2.1.1	Εμπόριο αγαθών	9
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών	17
2.2	Άμεσες επενδύσεις.....	18
2.2.1	Επενδύσεις της Ελλάδας στη Πολωνία	18
2.2.2	Επενδύσεις της Πολωνίας στην Ελλάδα	18
2.3	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας – Πολωνίας.....	18
3	Συμπεράσματα – προτάσεις	19
3.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου	19
4	Παράρτημα.....	20
4.1	Χρήσιμες διευθύνσεις	20

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Πολωνίας.....	2
Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Πολωνίας.....	2
Πίνακας 3: Εισαγωγές αγαθών Πολωνίας.....	3
Πίνακας 4: Εξαγωγές αγαθών Πολωνίας	3
Πίνακας 5: Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Πολωνίας και η θέση της Ελλάδας 2019	3
Πίνακας 6: Σημαντικότεροι προμηθευτές Πολωνίας και η θέση της Ελλάδας 2019	4
Πίνακας 7: Εισπράξεις υπηρεσιών Πολωνίας.....	4
Πίνακας 8: Πληρωμές υπηρεσιών Πολωνίας.....	4
Πίνακας 9: Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Πολωνίας.....	5
Πίνακας 10: Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Πολωνίας	5
Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς τη Πολωνία.....	5
Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Πολωνίας.....	10
Πίνακας 13: Κύριες ελληνικές εξαγωγές στην Πολωνία.....	10
Πίνακας 14: Τάσεις ελληνικών εξαγωγών περιόδου 2016-2021.....	10
Πίνακας 15: Κύριες λληνικές εισαγωγές από την Πολωνία.....	17
Πίνακας 16: Ισοζύγιο υπηρεσιών.....	17
Πίνακας 17: Εισπράξεις της Ελλάδας από την Πολωνία.....	17
Πίνακας 18: Τουριστικές αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Πολωνία.....	17
Πίνακας 19: Πληρωμές της Ελλάδας στη Πολωνία.....	18
Πίνακας 20: Επενδύσεις της Ελλάδας στη Πολωνία	18
Πίνακας 21: Επενδύσεις της Πολωνίας στην Ελλάδα	18

ΠΟΛΩΝΙΑ - 2021

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Πολίτευμα	Προεδρευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία	Πληθυσμός	38,08 εκ.	Πρωτεύουσα	Βαρσοβία
------------------	--	------------------	-----------	-------------------	----------

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ. €)	570,8	Ανεργία	3,4	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	57,5
Μεταβολή ΑΕΠ	5,9%	Πληθωρισμός	5,8	Εξαγωγές (δισ. €)	280,2
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (€)	14.951	Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,8	Εισαγωγές (δισ. €)	280,8

Πηγή: National Bank of Poland, GUS

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ – ΠΟΛΩΝΙΑΣ

(ποσά σε εκ. €)	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Εξαγωγές αγαθών	356	398	457	504	504	578	736
Εισαγωγές αγαθών	532	622	771	808	860	894	1.116
Εμπορικό ισοζύγιο	-176	-223	-314	-304	-356	-316	-380

Πηγή: EUROSTAT

ΟΙ 6 ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

2ψήφιο κεφάλαιο συνδυασμένης ονοματολογίας	2019		2020		2021		Μεταβολή
	Αξία (εκ. €)	% σύνολο	Αξία (εκ. €)	% σύνολο	Αξία (εκ. €)	% σύνολο	
Αλουμίνιο	104	20,6	120,9	20,9	138,3	18,8	14,4
Καρποί και φρούτα βρώσιμα	61	12,1	70,9	12,3	80,8	11,0	12,7
Πλαστικά	40	7,9	39,4	6,8	64,3	8,7	63,0
Μηχανές και συσκευές ηλεκτρικές	23,7	5,4	47,2	8,2	62,6	8,5	32,8
Φαρμακευτικά προϊόντα	28	5,6	35,8	6,2	44,8	6,1	26,6
Παρασκευάσματα λαχανικών, καρπών και φρούτων	26	5,2	35,4	6,1	33,3	4,5	-7,0

Πηγή: EUROSTAT

ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

(ποσά σε εκ. €)	2018	2019	2020	2021
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (ροές)	2,4	9,0	7,0	20,0
Ελληνικές άμεσες επενδύσεις στην Πολωνία (ροές)	-6,6	40,2	3,0	7,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

	2018	2019	2020	2021
Αφίξεις από την Πολωνία στην Ελλάδα	1.014.572	907.797	296.000	645.000
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	4,9%	4,2%	2,3%	4,4%
Μεταβολή		-10,5%	-71%	118%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, INSETE

1 Οικονομία Πολωνίας

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας Πολωνίας

Η Πολωνία ανήκει στις αναπτυσσόμενες οικονομίες, με υψηλό ρυθμό ανάπτυξης τις δύο τελευταίες δεκαετίες και το βιοτικό επίπεδο που βελτιώνεται σταθερά. Για να διατηρήσει την τάση αυτή η Πολωνία θα πρέπει να επενδύσει στην ανύψωση των επαγγελματικών προσόντων, την βελτίωση των υποδομών και την ενδυνάμωση της καινοτομίας.

Η ανάπτυξη στην Πολωνία επετεύχθη με την αναπροσαρμογή της οικονομίας από την αγροτική παραγωγή σε περισσότερο παραγωγικούς τομείς και με την αγορά ξένης τεχνολογίας. Οι δείκτες ποιότητας της επιστημονικής έρευνας υπολείπονται των αναπτυσσόμενων χωρών του ΟΟΣΑ και οι επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη, ειδικά στην επιχειρηματικότητα παραμένουν χαμηλοί. Η επαγγελματική κατάρτιση στην Πολωνία δεν είναι επαρκώς συνδεδεμένη με την βιομηχανία και τα προγράμματα κατάρτισης ενηλίκων είναι περιορισμένα. Αυτά λειτουργούν ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη κυρίως των μικρών επιχειρήσεων λόγω της αδυναμίας τους να υιοθετούν νέες τεχνολογίες. Η αναμενόμενη μείωση της ενίσχυσης από κονδύλια ΕΕ θα πρέπει να αντικατασταθεί από μεγάλη αύξηση στην κρατική δαπάνη μετά το 2022 ώστε το επίπεδο επενδύσεων να παραμείνει σταθερό.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Βασικοί πυλώνες της πολωνικής οικονομίας υπήρξαν παραδοσιακά η βιομηχανική και η αγροτική παραγωγή, ενώ στις δύο τελευταίες δεκαετίες, οι δύο παραπάνω τομείς παραχώρησαν σταδιακά έδαφος στον τομέα των υπηρεσιών, στο πλαίσιο της αναπροσαρμογής της εγχώριας αγοράς και των αναγκών της.

Το επίπεδο των πολωνικών εισοδημάτων συγκλίνει σταδιακά με εκείνο των πλουσιότερων χωρών της Κεντρικής Ευρώπης, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ έχει ήδη αυξηθεί σημαντικά, από 30% του κοινοτικού μέσου όρου κατά την ένταξή της στην ΕΕ το 2004, στο 50% το 2021. Τα επόμενα έτη, η μεγέθυνση του ΑΕΠ, σε συνδυασμό με τον αργό ρυθμό αύξησης του πληθυσμού, αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Η Πολωνία έχει τις δυνατότητες να αναδειχθεί σε μια από τις σημαντικότερες αγορές της Ευρώπης και εφόσον το ΑΕΠ της συνεχίσει να μεγαθύνεται με τους ίδιους θετικούς ρυθμούς, αυτό μπορεί να καταστεί εφικτό εντός της επόμενης δεκαετίας. Καταλυτική υπήρξε επίσης, η επίδραση της προσχώρησης της χώρας στην ΕΕ το 2004, η οποία συνέβαλε σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη με την προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων, την χρηματοδότηση έργων στις διαρθρωτικές της υποδομές και με το άνοιγμα των ευρωπαϊκών/διεθνών αγορών για τις πολωνικές επιχειρήσεις.

Κρίσιμες παράμετροι για την ανάπτυξη της πολωνικής οικονομίας θεωρούνται: η αναβάθμιση των εγχώριων υποδομών, η προσέλκυση όχι μόνο περισσότερων αλλά και ποιοτικότερων Άμεσων Ξένων Επενδύσεων που θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας σε τομείς υψηλής προστιθέμενης αξίας, η υλοποίηση πρόσθετων μεταρρυθμίσεων συμπεριλαμβανομένου του περαιτέρω εκσυγχρονισμού της βαριάς βιομηχανίας, η διατήρηση των εξαγωγών σε υψηλά επίπεδα (μέσω της αναζήτησης αγορών εκτός ΕΕ), η συνεχιζόμενη εισροή ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής της ΕΕ και της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, η τόνωση της εσωτερικής ζήτησης μέσω της ενίσχυσης των εισοδημάτων και η προοπτική της υιοθέτησης του Ευρώ.

Οι πέντε πυλώνες του προγράμματος που ακολουθεί η κυβέρνηση είναι η «επαναβιομηχάνιση» της χώρας, η διευκόλυνση της ανάπτυξης καινοτόμων επιχειρήσεων, η εξασφάλιση κεφαλαίων για τη

χρηματοδότηση της ανάπτυξης, η τόνωση της εξωστρέφειας της οικονομίας και η βιώσιμη κοινωνική και περιφερειακή ανάπτυξη.

1.1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Πολωνίας

	2017	2018	2019	2020	2021
Ονομαστικό ΑΕΠ σε εκ. PLN	1.989.314	2.115.672	2.273.556	2.323.900	2.603.100
Μεταβολή ΑΕΠ	4,6%	5,4%	4,7%	-2,2%	5,7%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε PLN	51.775	55.051	59.229	60.731	68.180
Ανεργία	6,6	5,8	5,2	3,2	3,4
Πληθωρισμός	2,0	1,6	2,3	4,2	5,8%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-1,5	-0,2	-0,7	-6,9	-1,9
Πρωτογενές ισοζύγιο (% ΑΕΠ)	-0,7	0,2	0,1	-1,3	-3,9
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	50,6	48,9	46,0	46,0	57,5
Συνολικό εξωτερικό χρέος (% ΑΕΠ)	72,3	61,7	59,5	62,9	61,6
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, € εκ.	-1.639	-6.515	2.523	15.287	-3.537
Συναλλαγματική ισοτιμία με €	4,25	4,26	4,29	4,54	4,56
Βασικό επιτόκιο	1,75	1,75	1,75	0,70	1,75
Συναλλαγματικά διαθέσιμα, € εκ.	146.576	90.168	96.524	103.299	112.817

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία Πολωνίας/EUROSTAT/National Bank Poland

1.1.3 Εξωτερικό εμπόριο

Πίνακας 2: Εξωτερικό εμπόριο Πολωνίας

	2017	2018	2019	2020	2021
Εξαγωγές αγαθών PLN εκ.	882.619	951.324	1.023.591	1.051.933	1.280.042
Εξαγωγές αγαθών € εκ.	206.647	223.596	238.147	237.505	280.176
Εισαγωγές αγαθών PLN εκ.	880.078	970.830	1.018.479	998.277	1.283.080
Εισαγωγές αγαθών € εκ.	206.084	228.172	236.976	225.530	280.775
Εμπορικό ισοζύγιο PLN εκ.	2.541	-19.506	5.112	53.655	-3.038
Εμπορικό ισοζύγιο € εκ.	562	-4.575	1.171	11.975	-599
Εξαγωγές υπηρεσιών PLN εκ.	216.861	245.906	268.495	261.213	311.298
Εισαγωγές υπηρεσιών PLN εκ.	140.978	155.275	166.871	156.780	190.689
Ισοζύγιο υπηρεσιών PLN εκ.	75.883	90.631	101.624	104.433	120.609

Πηγή: National Bank Poland (Balance of payments)

1.1.3.1 Εμπόριο αγαθών

Πίνακας 3: Εισαγωγές αγαθών Πολωνίας

Κεφάλαια CN2	2020		2021	
	Αξία δις. €	Αξία δις. €	Μερίδιο συνόλου	Ετήσια μεταβολή
Ηλεκτρικές μηχανές	30,3	37,6	13,2%	24,2%
Μηχανήματα	32,2	36,9	12,9%	14,6%
Οχήματα	23,2	25,0	8,7%	7,7%
Πλαστικά	13,1	15,2	5,3%	16,4%
Καύσιμα	11,5	14,6	5,1%	26,8%
Σίδηρος και χάλυβας	7,6	9,4	3,3%	23,1%
Φαρμακευτικά	3,8	6,2	2,2%	64,2%
Όργανα/συσσκευές μέτρησης, ελέγχου	4,9	6,1	2,1%	25,2%
Τεχνουργήματα σιδήρου/χάλυβα	3,6	6,1	2,1%	68,1%
Ενδύματα	4,8	5,8	2,0%	20,8%

Πηγή: EUROSTAT

Πίνακας 4: Εξαγωγές αγαθών Πολωνίας

2ψήφιο κεφάλαιο CN	2020		2021	
	Αξία δις. €	Αξία δις. €	Μερίδιο συνόλου	Ετήσια μεταβολή
Ηλεκτρικές μηχανές	31,9	38,9	13,6%	22,0%
Μηχανήματα	30,6	34,2	11,9%	11,8%
Οχήματα	18,9	23,1	8,1%	21,9%
Πλαστικά	13,2	17,9	6,2%	35,9%
Καύσιμα	11,9	17,7	6,2%	49,5%
Σίδηρος και χάλυβας	7,6	12,8	4,5%	68,7%
Φαρμακευτικά	7,6	8,6	3,0%	13,9%
Τεχνουργήματα σιδήρου/χάλυβα	5,1	6,7	2,3%	30,7%
Όργανα/συσσκευές μέτρησης, ελέγχου	2,0	6,5	2,3%	231,5%
Αλουμίνιο	5,6	6,4	2,2%	14,8%

Πηγή: EUROSTAT

Πίνακας 5: Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Πολωνίας

Κατάταξη	Χώρα	Αξία δις. €		Μερίδιο συνόλου	Ετήσια μεταβολή
		2019	2020		
1.	Γερμανία	69,2	81,9	28,7%	18,3%
2.	Τσεχία	14,0	16,8	5,9%	20,1%
3.	Γαλλία	13,4	16,2	5,7%	21,7%
4.	Ην. Βασίλειο	13,7	14,5	5,1%	6,3%
5.	Ιταλία	10,4	13,2	4,6%	27,4%
6.	Ολλανδία	10,2	12,3	4,3%	20,7%
7.	Ρωσία	7,1	8,0	2,8%	12,2%
8.	Σουηδία	7,0	7,9	2,8%	12,8%
9.	ΗΠΑ	6,7	7,6	2,7%	13,7%
10.	Σλοβακία	6,0	7,3	2,5%	21,0%
35.	Ελλάδα	1,0	1,2	0,4%	18,2%

Πηγή: EUROSTAT

Πίνακας 6: Σημαντικότεροι προμηθευτές Πολωνίας

Κατάταξη	Χώρα	Αξία δισ. €		Μερίδιο συνόλου	Ετήσια μεταβολή
		2020	2021		
1.	Γερμανία	63,0	75,3	26,9%	19,4%
2.	Κίνα	23,3	31,1	11,1%	33,7%
3.	Ολλανδία	14,2	18,3	6,6%	30,2%
4.	Ρωσία	10,0	16,7	6,0%	67,8%
5.	Ιταλία	11,7	14,3	5,1%	22,3%
6.	Γαλλία	8,7	11,0	3,9%	26,8%
7.	Βέλγιο	8,5	10,8	3,9%	27,6%
8.	Τσεχία	8,8	10,7	3,8%	22,1%
9.	Σλοβακία	5,5	6,8	2,4%	25,2%
10.	Ισπανία	5,6	6,7	2,4%	20,1%
49.	Ελλάδα	0,5	0,5	0,2%	9,1%

Πηγή: EUROSTAT

1.1.3.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 7: Εισπράξεις Υπηρεσιών Πολωνίας

σε εκ. PLN	2016	2017	2018	2019	2020	γ / γ %
Μεταφορές	53.234	56.347	65.671	73.116	72.603	-0,7
Επιχειρηματικές	42.751	48.917	57.676	65.166	70.578	8,3
Ταξιδιωτικές	43.218	47.382	50.156	52.657	31.975	-39,3
Τηλεπικοινωνιών	21.007	24.029	28.940	33.062	36.685	11,0
Μεταποίησης	14.703	15.934	17.231	17.400	16.826	-3,3
Κατασκευές	6.855	7.492	8.162	7.773	7.098	-8,7
Συντήρηση και επισκευές	5.213	6.563	7.114	7.606	8.271	8,7
Χρηματοοικονομικές	2.726	3.465	3.588	3.841	4.265	11,0

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Πολωνίας

Πίνακας 8: Πληρωμές Υπηρεσιών Πολωνίας

σε εκ. PLN	2016	2017	2018	2019	2020	γ / γ %
Επιχειρηματικές	33.647	35.914	40.518	43.998	47.487	7.9
Ταξιδιωτικές	31.411	32.709	34.308	35.431	20.535	-42.0
Μεταφορές	29.745	27.965	31.876	34.956	34.011	-2.7
Τηλεπικοινωνιών	12.370	14.871	17.338	18.764	22.781	21.4
Δικαιώματα/τέλη εκμετάλλευσης	10.623	11.884	13.187	14.339	13.693	-4.5
Συντήρηση και επισκευές	3.267	3.578	4.146	4.542	4.167	-8.3
Ασφάλειες	3.199	3.704	3.914	4.174	3.875	-7.2
Χρηματοοικονομικές	3.887	3.590	3.838	3.581	3.803	6.2

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Πολωνίας

Πίνακας 9: Σημαντικότεροι αγοραστές υπηρεσιών Πολωνίας

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εξαγωγών € χιλ.	Μερίδιο συνόλου
1.	Γερμανία	13.666.135	23,6%
2.	Ην. Βασίλειο	4.920.249	8,5%
3.	Ελβετία	4.835.143	8,3%
4.	ΗΠΑ	4.200.707	7,2%
5.	Ολλανδία	4.138.118	7,1%
6.	Ουκρανία	2.538.053	4,4%
7.	Γαλλία	2.245.589	3,9%
8.	Σουηδία	1.991.631	3,4%
9.	Ιρλανδία	1.877.582	3,2%
10.	Λουξεμβούργο	1.670.581	2,9%
	Ελλάδα	49.724	0,1%

Πηγή: GUS (knowledge data bases)

Πίνακας 10: Σημαντικότεροι προμηθευτές υπηρεσιών Πολωνίας

Κατάταξη	Χώρα	Αξία εισαγωγών € χιλ.	Μερίδιο συνόλου
1.	Γερμανία	7.065.607	20,1%
2.	Ην. Βασίλειο	3.280.961	9,3%
3.	Ολλανδία	2.297.908	6,5%
4.	Ιρλανδία	2.166.478	6,2%
5.	ΗΠΑ	1.906.303	5,4%
6.	Γαλλία	1.876.268	5,3%
7.	Ελβετία	1.625.145	4,6%
8.	Τσεχία	1.513.001	4,3%
9.	Ιταλία	1.017.643	2,9%
10.	Αυστρία	980.743	2,8%
	Ελλάδα	252.737	0,7%

Πηγή: GUS

1.1.4 Επενδύσεις

Πίνακας 11: Επενδύσεις από και προς τη Πολωνία

€ εκ.	2017	2018	2019	2020
ΑΞΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	200.638,3	200.686,8	209.504,8	203.380,5
ΑΞΕ (συνολικά κεφάλαια – ροές έτους αναφοράς)	8.142,0	13.554,7	9.694,5	12.135,3
Άμεσες επενδύσεις της χώρας στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	24.364,1	21.525,0	22.669,6	22.914,8
Άμεσες επενδύσεις της χώρας στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – ροές έτους αναφοράς)	1.925,8	755,0	1.152,5	1.136,4

Πηγή: National Bank of Poland

1.2 Οικονομικές εξελίξεις 2021 - προοπτική 2022-2023

Εξελίξεις 2021

Η πολωνική οικονομία σημείωσε ισχυρή ανάκαμψη της τάξης του 5,9%, το 2021, σε σύγκριση με την ύφεση (-2,2%) του προηγούμενου έτους. Κινητήρια δύναμη ήταν η ιδιωτική κατανάλωση (6%), ενώ θετικές επιδόσεις είχαν οι επενδύσεις (3,8%) και η δημόσια κατανάλωση (3,4%). Η οικονομία επηρεάστηκε λιγότερο από την πανδημία, καθώς οι καταναλωτές και οι παραγωγοί επέδειξαν προσαρμοστικότητα. Μολονότι τα προβλήματα της εφοδιαστικής αλυσίδας επηρέασαν την αυτοκινητοβιομηχανία, η διαφοροποιημένη βιομηχανική βάση της Πολωνίας μείωσε τις συνέπειές τους. Η συμβολή της εσωτερικής ζήτησης στην ανάπτυξη ήταν 4,7%, των επενδύσεων 2,4%, ενώ αρνητική ήταν η συμβολή των καθαρών εξαγωγών (-1,2%).

Τα μέτρα στήριξης της απασχόλησης μετρίασαν τον αντίκτυπο της πανδημίας στην αγορά εργασίας, συγκρατώντας το ποσοστό ανεργίας στο 3,4% (3,2% το 2020).

Η αυξανόμενη τιμή του πετρελαίου σε παγκόσμιο επίπεδο, σε συνδυασμό με τις αυξήσεις στις τιμές των τροφίμων και της ηλεκτρικής ενέργειας/φυσικού αερίου, οδήγησαν τον πληθωρισμό σε άνοδο, από 4,2% το 2020 σε 5,8% το 2021. Αντίστοιχα, ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε σε 5,2%, από 3,7% το 2020. Η Κυβέρνηση έλαβε μέτρα αντιμετώπισης συνεπειών του πληθωρισμού (μείωση ΕΦΚ και ΦΠΑ ενέργειας-καυσίμων, συνολικού ύψους PLN 10 δισ., ήτοι €2,14 δισ.), ενώ η Κεντρική Τράπεζα προχώρησε σε σταδιακή αύξηση του επιτοκίου αναφοράς από 0,1% τον Σεπτέμβριο του 2021, σε 5,25% τον Μάιο του 2022.

Το πλεόνασμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών περιορίστηκε σε 1,6% του ΑΕΠ, από 3,3%, το 2020. Οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν (15,9%), λόγω της ανάκαμψης της εγχώριας ζήτησης και των υψηλών τιμών ενέργειας, ενώ ο ρυθμός αύξησης των εξαγωγών ήταν χαμηλότερος (11,8%) λόγω προβλημάτων στην αλυσίδα εφοδιασμού. Το ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης περιορίστηκε στο -1,9% του ΑΕΠ (από -6,9% το 2020) και το χρέος αυξήθηκε στο 57,5% του ΑΕΠ (από 46%).

Οι εισερχόμενες Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (ΑΞΕ) αυξήθηκαν κατά 4%, το 2021, ανερχόμενες σε €12 δισ. Το πολωνικό ζλότι (PLN) υποτιμήθηκε κατά 2,7% κατά μέσο όρο έναντι του ευρώ το 2021 (ισοτιμία € 1 / PLN 4,56).

Polish New Deal

Τον Μάιο του 2021 παρουσιάστηκε νέο πρόγραμμα για την ανάκαμψη της οικονομίας, το αποκαλούμενο Polish New Deal (PND). Το PND προβλέπει φορολογικές/ασφαλιστικές αλλαγές αναδιανεμητικού χαρακτήρα, ελάφρυνση των επιβαρύνσεων ασθενέστερων οικονομικά στρωμάτων και οικογενειών με τέκνα, αύξηση των δαπανών για την υγεία, κίνητρα για διευκόλυνση της στεγαστικής πίστης, στήριξη επενδύσεων σε υποδομές, ενίσχυση ΜΜΕ.

Το κόστος του PND υπολογίζεται σε PLN 72,4 δισ. (€15,9 δισ.) ετησίως, εντός εξαετίας, με ανώτατο συνολικά όριο τα PLN 650 δισ. (€143,5 δισ.). Η χρηματοδότηση θα προέλθει από τις αναπτυξιακές τράπεζες Polish Development Fund και Banka Gospodarstwa Krajowego, τιτλοποιήσεις και από πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάκαμψης και του Ταμείου Συνοχής.

Τον Απρίλιο του 2022, εισήχθησαν τροποποιήσεις, με στόχο τη βελτίωση ατελειών (απρόσμενες επιβαρύνσεις για ορισμένες κατηγορίες χαμηλομισθωτών, σύγκυση ως προς τον τρόπο υπολογισμού του φόρου εισοδήματος) των φορολογικών μεταρρυθμίσεων του προγράμματος, που είχαν ως αποτέλεσμα την παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών Tadeusz Kosciński .

Οικονομική προοπτική 2022-2023

Η πολωνική οικονομία διατήρησε ισχυρή αναπτυξιακή πορεία το πρώτο τρίμηνο του 2022, ως αποτέλεσμα της ανάπτυξης της βιομηχανικής παραγωγής και των λιανικών πωλήσεων, της ανάκαμψης των βασικών εμπορικών εταίρων της χώρας και της ευνοϊκής κατάστασης στην αγορά εργασίας, η οποία στήριξε την ιδιωτική κατανάλωση. Συνολικά, το πραγματικό ΑΕΠ προβλέπεται να αυξηθεί κατά 1,0%, σε τριμηνιαία βάση, το πρώτο τρίμηνο του 2022.

Ο πόλεμος στην Ουκρανία προβλέπεται να έχει σημαντικό αντίκτυπο στην οικονομική δραστηριότητα, μεσοπρόθεσμα, κυρίως μέσω της επιδείνωσης του επιχειρηματικού κλίματος, της κατάρρευσης του εμπορίου με Ρωσία και Ουκρανία και του αυξημένου πληθωρισμού. Ειδικότερα, σύμφωνα με εαρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αβεβαιότητα σχετικά με τις οικονομικές προοπτικές και ο πληθωρισμός αναμένεται να μειώσουν την τάση των νοικοκυριών για δαπάνες, μολονότι η μεγάλη εισροή προσφύγων από την Ουκρανία θα δώσει ώθηση στην κατανάλωση και θα αντισταθμίσει, μερικώς, την επίδραση των προαναφερθέντων παραγόντων. Οι ιδιωτικές επενδύσεις, ιδιαίτερα σε εξοπλισμό, αναμένεται να παραμείνουν υποτονικές στο υπόλοιπο του 2022, καθώς η χαμηλότερη εμπιστοσύνη οδηγεί σε αναβολή των επενδυτικών αποφάσεων. Οι αυξημένες πιέσεις κόστους και η άνοδος των επιτοκίων αναμένεται να έχουν αρνητικό αντίκτυπο και στις επενδύσεις, ειδικά στον τομέα των κατασκευών. Όσον αφορά την εξωτερική ζήτηση, η κατάρρευση του εμπορίου με Ρωσία και Ουκρανία πρόκειται να επηρεάσει την ανάπτυξη των εξαγωγών και των εισαγωγών. Ωστόσο, η ασθενέστερη εγχώρια ζήτηση και η προβλεπόμενη υποτίμηση του εθνικού νομίσματος θα επηρεάσουν θετικά την αύξηση των καθαρών εξαγωγών στην ανάπτυξη το 2022 και το 2023. Η ανάπτυξη εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 3,7% το 2022 και 3,0% το 2023.

Μετά τις πολύ θετικές επιδόσεις στην αγορά εργασίας το 2021, η δημιουργία θέσεων απασχόλησης αναμένεται να συνεχιστεί το 2022. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας πιθανότατα θα αυξηθεί στο 4,1%, το 2022, λόγω της μεγάλης εισροής ατόμων από την Ουκρανία στο εργατικό δυναμικό. Η άνοδος των μισθών αναμένεται να συνεχίσει να επιταχύνεται το 2022, λόγω της αύξησης του κατώτατου μισθού και των προσδοκιών για τον πληθωρισμό, που θα οδηγήσει σε υψηλότερες μισθολογικές απαιτήσεις. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή περιοριστικής νομισματικής πολιτικής και η αύξηση της προσφοράς εργασίας αναμένεται να αμβλύνουν σταδιακά τις μισθολογικές πιέσεις.

Παρά τη λήψη μέτρων για τους χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές για ορισμένα αγαθά, η ισχυρή δυναμική των τιμών προβλέπεται να συνεχιστεί το 2022, κυρίως λόγω των αυξανόμενων διεθνών τιμών της ενέργειας και των τροφίμων. Το αυξανόμενο κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος και οι διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας αναμένεται επίσης να ασκήσουν ανοδική πίεση στον δομικό πληθωρισμό, ειδικά το 2022. Ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού υπολογίζεται ότι θα διαμορφωθεί σε 11,6%, το 2022, ενώ αναμένεται να υποχωρήσει σε 7,3% το 2023.

Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε σε 1,9% του ΑΕΠ, το 2021, χάρη στη σημαντική μείωση των δημοσίων δαπανών και των εσόδων που προέκυψαν από την οικονομική ανάκαμψη. Οι δυσμενείς οικονομικές εξελίξεις που απορρέουν από τον πόλεμο στην Ουκρανία, αναμένεται να οδηγήσουν σε επιδείνωση της δημοσιονομικής θέσης το 2022. Το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης εκτιμάται ότι θα αυξηθεί στο 4,0% του ΑΕΠ, λόγω των δαπανών για έκτακτη βοήθεια σε πρόσφυγες, υψηλότερες δαπάνες για τόκους καθώς και για μέτρα αντιμετώπισης των υψηλών τιμών ενέργειας, των τροφίμων και της γεωργικής παραγωγής. Η φορολογική μεταρρύθμιση που εισήχθη το 2022 (Polish Deal) θα μειώσει σημαντικά τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος, κυρίως λόγω της μείωσης του βασικού

φορολογικού συντελεστή. Ωστόσο, η υψηλή αύξηση του ονομαστικού ΑΕΠ αναμένεται να αυξήσει τα έσοδα από φόρους στην παραγωγή και να έχει θετική επίδραση στους δημοσιονομικούς δείκτες.

Το 2023, το δημόσιο έλλειμμα προβλέπεται να αυξηθεί στο 4,4% του ΑΕΠ. Ενώ τα μέτρα αντιστάθμισης για την ενέργεια και τον πληθωρισμό θεωρείται ότι θα αποσυρθούν, το κόστος φιλοξενίας προσφύγων αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω, αυξάνοντας το έλλειμμα κατά 0,8% του ΑΕΠ. Λόγω της υψηλής αύξησης του ονομαστικού ΑΕΠ, το δημόσιο χρέος αναμένεται να παραμείνει σε πτωτική πορεία, από 54% του ΑΕΠ το 2021 σε 50% το 2023.

Η πιστοληπτική ικανότητα της Πολωνίας από τους οίκους αξιολόγησης διαμορφώθηκε, τον Απρίλιο του 2022, ως εξής: Fitch A-/F1, Moody's A2/P1, S&P A-/A-2, με σταθερή προοπτική.

1.3 Οικονομικές σχέσεις Πολωνίας

1.3.1 Πολωνία – Ευρωπαϊκή Ένωση

Η Πολωνία έγινε μέλος της Ε.Ε. το 2004 και εντάχθηκε στη ζώνη Schengen το 2007. Σε αυτό το διάστημα, σημαντικές θέσεις στους θεσμούς της Ένωσης έχουν στελεχωθεί από Πολωνούς αξιωματούχους. Στις δημοσκοπήσεις καταγράφονται υψηλά ποσοστά αποδοχής της Ε.Ε. από τους πολίτες, ακόμη και μετά από την ανάληψη της διακυβέρνησης της χώρας από το συντηρητικό PiS, στο οποίο ασκείται συχνά δυσμενής κριτική από τις Βρυξέλλες και το εσωτερικό, λόγω της – κατά τους επικριτές του – ευρωσκεπτικιστικής στάσης του.

Η Πολωνία δεν αποτελεί προς το παρόν μέλος της Ευρωζώνης, δεν έχει όμως εξαιρεθεί από την υποχρέωση υιοθέτησης του κοινού νομίσματος, υπό την προϋπόθεση, ασφαλώς, ότι θα εκπληρώσει πρώτα τα απαιτούμενα κριτήρια. Για τον λόγο αυτό, η χώρα συμμετέχει ενεργά στον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την αξιολόγηση όλων των πολιτικών της Ένωσης, καθώς και στις συζητήσεις που αφορούν την αρχιτεκτονική της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας της Ε.Ε. Σημειώνεται, τέλος, ότι η Πολωνία ωφελείται τα μέγιστα από την Πολιτική Συνοχής της Ε.Ε. (προϋπολογισθέντα €86 δισ., για την περίοδο 2014-2020)

Βάσει του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου 2021-2027, εκ των προτέρων κατανομή πόρων επί πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων, στην Πολωνία αναλογούν τα ακόλουθα:

- Ταμείο Συνοχής €75,03 δισ.
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο εγγυήσεων €21,68 δισ.
- Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης €9,53 δισ.
- Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης €3,86 δισ.

Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων έχουν εγκριθεί 58 έργα για την Πολωνία, κατατάσσοντάς την στην τέταρτη θέση στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με το πολωνικό Υπουργείο Οικονομικών, η αξία των επενδύσεων που υποστηρίζεται από το σχέδιο Juncker ενδέχεται να φτάσει τα €17,75 δισ., με τη συνεισφορά του ΕΤΣΕ να φτάνει τα €4,4 δισ.

Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

Στο πλαίσιο του μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Next Generation EU), η Πολωνία προβλέπεται να λάβει €57,3 δισ. (€23,9 δισ. ως μη επιστρεπτέες επιδοτήσεις και €34,2 δισ. υπό μορφή δανείων), έως το τέλος του 2026, από τα €750 δισ. που πρόκειται να διατεθούν συνολικά. Μέσω του Σχεδίου προγραμματίζεται η χρηματοδότηση επενδύσεων σε πέντε τομείς:

- I. ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα της οικονομίας
- II. πράσινη ενέργεια και εξοικονόμηση ενέργειας
- III. ψηφιακός μετασχηματισμός
- IV. βελτίωση της υγειονομικής περίθαλψης
- V. πράσινη και έξυπνη κινητικότητα

Κατανομή πόρων ανά έτος 2020-2026 (PLN εκ.)

Επενδύσεις	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Δημόσιες	0,2	1.916,1	12.915,6	20.561,2	19.314,1	20.888,7	11.352,6
Ιδιωτικές	702,3	2.252,5	9.822,0	14.633,9	14.672,1	13.350,0	13.4166

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε την έγκριση του πολωνικού Σχεδίου στις 1/6/2022.

1.3.2 Συμμετοχή σε περιφερειακές οικονομικές / τελωνειακές Ενώσεις

Η Πολωνία συμμετέχει, με την ιδιότητα του μέλους ή του παρατηρητή, σε πλείστους διεθνείς οργανισμούς. Εκτός του συστήματος του ΟΗΕ (συμπερ. των UNCTAD, UNESCO, UNHCR, UNIDO, UNMIL, UNMISS, UNOCI, UNWTO, UPU, WHO, WIPO, WMO, ILO, FAO κ.ά.), η χώρα συμμετέχει ως μέλος ή παρατηρητής, μεταξύ άλλων, στο NATO (από το 1999), στον ΟΑΣΕ, στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (1995), στον ΟΟΣΑ (1996), στο ΔΝΤ, στην IBRD, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στη Northern Dimension, στην Helsinki Commission (HELCOM), στο Arctic Council, στο Council of the Baltic Sea States (CBSS) και στην Community of Democracies.

Οι διεθνείς συμφωνίες που έχει συνάψει η χώρα είναι καταχωρημένες σε σχετική βάση δεδομένων του πολωνικού Υπουργείου Εξωτερικών. Στη βάση αυτή μπορεί να έχει πρόσβαση κάθε ενδιαφερόμενος, μέσω του υπερσυνδέσμου www.traktaty.msz.gov.pl.

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Πολωνίας

2.1 Διμερές εμπόριο

2.1.1 Εμπόριο αγαθών

Η ανοδική πορεία των ελληνικών εξαγωγών, της περιόδου 2016-2020, συνεχίσθηκε και το 2021, με αύξηση 27,2%, φθάνοντας στα €736,2 εκ., έτος κατά το οποίο οι συνολικές ελληνικές εξαγωγές παρουσίασαν άνοδο 29,4%. Ο όγκος των διμερών εμπορικών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 24,6% (έναντι 12,5%, το 2020). Οι πολωνικές εξαγωγές σημείωσαν αύξηση 22,9%. Το εμπορικό ισοζύγιο παρέμεινε ελλειμματικό, εις βάρος της Ελλάδας, εμφανίζοντας διεύρυνση της τάξης του 15,2%. Ως ποσοστό του διμερούς εμπορίου το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε στο 20,5%, από 22,2% το 2020. Το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από τις εξαγωγές αυξήθηκε από 63,7%, σε 66,0%.

Η Πολωνία κατατάσσεται στην 15^η θέση των χωρών-εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων (9^η στην ΕΕ), με μερίδιο 1,8% επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών (το 2020 ήταν 13^η με μερίδιο 1,9%, και 9^η στην ΕΕ). Αντιστρόφως, η Πολωνία ήταν, το 2021, στην 16^η θέση (9^η στην ΕΕ), μεταξύ των χωρών-προμηθευτών της Ελλάδας, με μερίδιο 1,7% επί του συνόλου των ελληνικών εισαγωγών (όπως και το 2020, με μερίδιο 1,8%).

Πίνακας 12: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Πολωνίας

εκ. €	2016	2017	2018	2019	2020	γ/γ %	2021	γ/γ %
Εξαγωγές	399,1	459,9	505,4	504,7	578,8	14,7%	736,2	27,2%
Εισαγωγές	627,0	773,7	817,1	817,1	908,4	11,2%	1.116,0	22,9%
Εμπορικό Ισοζύγιο	-227,9	-313,8	-311,7	-312,4	-329,6	5,5%	-379,7	15,2%
Όγκος Εμπορίου	1.026,1	1.233,6	1.322,5	1.321,9	1.487,2	12,5%	1.852,3	24,6%
% IM/EX	63,6	59,5	61,9	61,8	63,7		66,0	

Πηγή: EUROSTAT

Ελληνικές Εξαγωγές

Πίνακας 13: Κύριες Ελληνικές εξαγωγές στην Πολωνία

CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	% συνόλου	γ / γ %
76	Αλουμίνιο	138.303.860	18,8%	14,4%
08	Καρποί και φρούτα βρώσιμα	80.875.378	11,0%	12,7%
39	Πλαστικά	64.337.754	8,7%	63,0%
85	Ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός	62.627.476	8,5%	32,8%
20	Λαχανικά, καρποί και φρούτα	44.804.202	6,1%	26,6%
30	Φαρμακευτικά	33.380.332	4,5%	-7,0%
84	Μηχανήματα	18.400.201	2,5%	29,0%
61	Πλεκτά ενδύματα	17.944.790	2,4%	606,1%
33	Καλλυντικά	15.820.578	2,1%	30,5%
34	Σαπούνια, αλυσίβες	15.062.718	2,0%	11,6%

Πηγή: EUROSTAT

Σχεδόν για την πλειοψηφία των υπό εξέταση δασμολογικών κεφαλαίων, διαπιστώνεται, επί σειρά ετών, υψηλή συγκέντρωση σε περιορισμένο αριθμό κατηγοριών προϊόντων (χαμηλός βαθμός διαφοροποίησης του εξαγωγικού μείγματος). Το 2021, τα πέντε πρώτα κεφάλαια αντιπροσωπεύουν το 53,1% της συνολικής αξίας των ελληνικών εξαγωγών (54,4% το 2020), ενώ τα δεκαπέντε πρώτα το 75,4% (79,9% το 2020). Αναλυτικά, οι 20 πρώτες κατηγορίες προϊόντων που εξήχθησαν το 2021 έχουν ως ακολούθως:

1) Αλουμίνιο [76]	Αξία	Μερίδιο*	γ / γ %
	€138,3 εκ.	18,8%	14,4%

Υποκατηγορίες: πλάκες και φύλλα αλουμινίου (€86,3 εκ., από €78 εκ. το 2020)
λεπτά φύλλα και ταινίες αλουμινίου (€28,4 εκ., από €27,6 εκ.)
ράβδοι αργιλίου (€22,2 εκ., από €14,5 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 21,5%, Ολλανδία 11,7%, Σουηδία 10% - Ελλάδα 1,1%

* επί συνόλου ελληνικών εξαγωγών προς Πολωνία

2) Καρποί και φρούτα [08]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€80,9 εκ.	11,0%	12,7%

Υποκατηγορίες: ακτινίδια (€15,2 εκ., από €14,2 εκ. το 2020)

φρέσκα πορτοκάλια ναβελίνες (€13,3 εκ., από €9,5 εκ.)
 φράουλες (€9 εκ., από €6,1 εκ.)
 πεπόνια (€7,3 εκ., από €6,6 εκ.)
 κεράσια (€4,4 εκ., από €4,3 εκ.)
 κλημεντίνες (€4,2 εκ., από €2,8 εκ.)
 κατεψυγμένα φρούτα και καρποί (€3,8 εκ., από €2,6 εκ.)
 μανταρίνια wilkings (€2,9 εκ., από 2,6 εκ.)
 επιτραπέζια σταφύλια (€2,8 εκ., από €3 εκ.)
 ροδάκινα (€2,7 εκ., από €5,8 εκ.)
 φρέσκα ή αποξηραμένα πορτοκάλια (€2,7 εκ., από €2,4 εκ.)
 φρέσκα ή αποξηραμένα μανταρίνια (€2,5 εκ., από €1,7 εκ.)
 λεμόνια (€1,4 εκ., από €0,5 εκ.)
 νεκταρίνια (€1,4 εκ., από €4,3 εκ.)
 φρέσκα γλυκά πορτοκάλια (€1,1 εκ., από €0,7 εκ.)
 βερίκοκα (€1,1 εκ. από €1,8 εκ.)

Προμηθευτές: Ολλανδία 19,9%, Ισπανία 18,7%, Γερμανία 16,2% - Ελλάδα 3,0% (από 3,3%)

3) Πλαστικά [39]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€64,3 εκ.	8,7%	63,0%

Υποκατηγορίες: πολυμερή του στυρολίου, σε αρχικές μορφές (€14,4 εκ., από €2,1 εκ. το 2020)
 πολυμερή προπυλενίου (€7,7 εκ., από €7,9 εκ.)
 αυτοκόλλητες πλάκες, φύλλα, ταινίες από πλαστικό (€9,0 εκ. από €5,6 εκ.)
 πολυεστέρες (€4,2 εκ., από €2,6 εκ.)
 εύκαμπτοι σωλήνες (€2,9 εκ., όσο και το 2020)
 ακατέργαστο πολυπροπυλένιο (€2,8 εκ., από €1,1 εκ.)
 πολυτερεφθαλικό αιθυλένιο (€1,9 εκ., από €2,6 εκ.)
 επιτραπέζια είδη κουζίνας (€1,7 εκ., από €4,3 εκ.)
 απορρίμματα πλαστικών υλών (€1,6 εκ., από €0,6 εκ.)
 πολυμερή στυρενίου (€1,6 εκ., μηδενικές το 2020)
 φύλλα αιθυλενίου (€1,6 εκ., από €0,9 εκ.)
 κιβώτια συσκευασίας (€1,3 εκ., από €0,7 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 31,3%, Βέλγιο 8,9%, Ολλανδία 7,7% - Ελλάδα 0,4% (0,25% το 2020)

4) Ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμός [85]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€62,6 εκ.	8,5%	32,8%

Υποκατηγορίες: ηλεκτρικοί αγωγοί (€25,8 εκ., από €18,8 εκ. το 2020)
 ακουστικά κεφαλής (€8,9 εκ., από €3,7 εκ.)
 διατάξεις φωτοευαίσθητες (€7,0 εκ., από €0,9 εκ.)
 συσκευές κινητής τηλεφωνίας (€3,1 εκ., από €4,0 εκ.)
 ηλεκτρικοί συσσωρευτές (€2,3 εκ., από €1,8 εκ.)
 ηλεκτρομηχανικές οικιακές συσκευές (€1,9 εκ., από €1,0 εκ.)
 μεταβλητές αντιστάσεις (€1,7 εκ., από €2,0 εκ.)
 συσκευές προβολής (€1,6 εκ., από €1,5 εκ.)
 συσκευές λήψης/μετάδοσης εικόνων (€1,4 εκ., από €1,3 εκ.)

Προμηθευτές: Κίνα 28,1%, Γερμανία 20,6%, Ολλανδία 10,6% - Ελλάδα 0,1% (0,5% το 2020)

5) Λαχανικά, καρποί και φρούτα [20]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€44,8 εκ.	6,1%	26,6%

Υποκατηγορίες: ελιές (€13,6 εκ., από €8,3 εκ.)
ροδάκινα και νεκταρίνια (€12,9 εκ., από €10,5 εκ.)
φυστικοβούτυρο (€2,1 εκ., από €2,6 εκ.)
ντομάτες (€3,6 εκ., από €1,5 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 20,9%, Ολλανδία 16,2%, Ισπανία 9,5% - Ελλάδα 3,6% (2,93% το 2020)

6) Φαρμακευτικά [30]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€33,4 εκ.	4,5%	-7,0%

Υποκατηγορίες: φάρμακα που περιέχουν ορμόνες (€25,5 εκ., από €31,0 εκ.)
αντιβιοτικά (€2,8 εκ., από €2,4 εκ.)
φάρμακα που περιέχουν αλκαλοειδή (€2,7 εκ., από €1,7 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 26,1%, Βέλγιο 14,3%, Αυστρία 13,2% - Ελλάδα 0,4% (από 0,5%)

7) Μηχανήματα [84]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€18,4 εκ	2,5%	29,0%

Υποκατηγορίες: μέρη ανελκυστήρων (€2,7 εκ., από €2,4 εκ. το 2020)
εργαλεία διάτρησης (€1,4 εκ., από €1,0 εκ.)
μηχανήματα καθαρισμού νερού (€1,2 εκ., από €0,6 εκ.)
μέρη-εξαρτήματα μηχανών επεξεργασίας πληροφοριών (€1,0 εκ., από €0,5 εκ.)
μηχανές καθαρίσματος-διαλογής γεωργικών προϊόντων (€0,9 εκ., από €0,6 εκ.)
μηχανήματα επεξεργασίας ορυκτών (€0,8 εκ., από €1,6 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 31,2%, Κίνα 16,3%, Ιταλία 7% - Ελλάδα 0% (1,53% το 2020)

8) Πλεκτά ενδύματα [61]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€17,9 εκ.	2,4%	606,1%

Υποκατηγορίες: φόρμες αθλητικές (€2,7 εκ., από €95 χιλ. το 2020)
ανδρικά βαμβακερά παντελόνια-φόρμες (€2,0 εκ., από €0,5 εκ.)
γυναικεία συνθετικά παντελόνια (€1,8 εκ., από €0,1 εκ.)
βαμβακερά κολάν (€1,6 εκ., από €0,3 εκ.)
t-shirt (€0,9 εκ., από €0,2 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 33,4%, Μπαγκλαντές 14,8%, Κίνα 2,1% – Ελλάδα 0%

9) Καλλυντικά [33]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€15,8 εκ.	2,1%	30,5%

Υποκατηγορίες: αρώματα (€3,3 εκ., από €3,1 εκ. το 2020)
κολόνιες (€1,5 εκ., από €2,1 εκ.)
προϊόντα περιποίησης δέρματος (€3,8 εκ., από €1,8 εκ.)

αποσμητικά χώρων (€1,5 εκ., από €0,9 εκ.)
αποσμητικά σώματος (1,3 εκ., από €1,0 εκ.)
παρασκευάσματα για ξύρισμα (€0,7 εκ., από €0,6 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 26,3%, Γαλλία 13,2%, Ολλανδία 10,9% - Ελλάδα 0,6% (όπως το 2020)

10) Σαπούνια, αλυσίβες [34]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€15,1 εκ.	2,0%	11,6%

Υποκατηγορίες: παρασκευάσματα για πλύσιμο και καθαρισμό (€10,8 εκ., από €9,9 εκ. το 2020)
προϊόντα για πλύσιμο δέρματος (€1,8 εκ., από €1,6 εκ.)
οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης (€1,6 εκ., από €0,9 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 35,5%, Γαλλία 9,4%, Ολλανδία 8,6% - Ελλάδα 1% (0,85% το 2020)

11) Υφάσματα μη υφασμένα - Είδη σχοινοποιίας [56]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€14,4 εκ.	2,0%	17,7%

Υποκατηγορίες: δίχτυα (€6,0 εκ., από €5,7 εκ. το 2020)
υφάσματα από συνθετικές ίνες (€4,8 εκ., από €4,0 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 26,6%, Ιταλία 9,8%, Γαλλία 7,5% - Ελλάδα 1,6% (όπως το 2020)

12) Λαχανικά [07]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€13,3 εκ.	1,8%	13,6%

Υποκατηγορίες: αγγούρια (€7,3 εκ., από €4,1 εκ. το 2020)
φρέσκες ή κατεψυγμένες πατάτες (€3,8 εκ., από €4,9 εκ.)

Προμηθευτές: Ισπανία 27,4%, Ολλανδία 22,1%, Γερμανία 17,9% - Ελλάδα 1,9% (1,26% το 2020)

13) Καπνός [24]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€12,3 εκ.	1,7%	-32,1%

Υποκατηγορίες: καπνά sun cured ανατολικού τύπου (€6,8 εκ., από €6,3 εκ. το 2020)
καπνά ομογενοποιημένα ή ανασχηματισμένα (€5,0 εκ., από €8,5 εκ.)

Προμηθευτές: Βέλγιο 23,6%, Γερμανία 19,0%, Βραζιλία 11,1% - Ελλάδα 1,8% (1,51% το 2020)

14) Φυτικά και ζωικά έλαια [15]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€12,2 εκ.	1,7%	124,0%

Υποκατηγορίες: εξαιρετικά παρθένο ελαιόλαδο (€4,7 εκ., από €3,3 εκ. το 2020)
λάδια ακατέργαστα (€2,5 εκ., από €0,3 εκ.)
φοινικέλαιο (€1,7 εκ., από €0,1 εκ.)

Προμηθευτές: Ουκρανία 23,2%, Ολλανδία 18,7%, Γερμανία 18,4 – Ελλάδα 0,6% (0,46% το 2020)

15) Ορυκτά καύσιμα [27]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€11,8 εκ.	1,6%	186,6%

Υποκατηγορίες: καύσιμο αεριοποιημένων (€11,1 εκ., από €3,6 εκ. το 2020)

Προμηθευτές: Ρωσία 50,3%, Σ. Αραβία 10,7%, Γερμανία 10,2% - Ελλάδα 0%

16) Γαλακτοκομικά [04]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€10,3 εκ.	1,4%	51,8%

Υποκατηγορίες: φέτα (€8,2 εκ., €5,1 εκ. το 2020)

μέλι (€0,2 εκ., από €0,3 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 30,6%, Ολλανδία 12%, Λιθουανία 11,8%, - Ελλάδα 0,8% (0,7% το 2020)

17) Υποδήματα [64]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€10,1 εκ.	1,4%	80,4%

Υποκατηγορίες: υποδήματα με άνω μέρος υφασμένο (€2,2 εκ., από €1,0 εκ.)

υποδήματα με άνω μέρος από δέρμα (€0,9 εκ., από €0,5 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 39,2%, Κίνα 13,9%, Ιταλία 7,2% - Ελλάδα 0,01%

18) Ποτά [22]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€9,2 εκ.	1,3%	-30,3%

Υποκατηγορίες: νερά με προσθήκη ζάχαρης (€5,4 εκ., από €10,5 εκ. το 2020)

άλλα οινοπνευματώδη ποτά (€2,7 εκ., από €1,9 εκ.)

κρασί (€0,5 εκ., από €0,3 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 16,6%, Ιταλία 11,9%, Ην. Βασίλειο 11,4%, - Ελλάδα 0,8% (0,64% το 2020)

19) Σίδηρος και χάλυβας [72]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€9,1 εκ.	1,2%	148,3%

Υποκατηγορίες: πλατέα προϊόντα έλασης (€2,9 εκ., από €1,6 εκ.)

χοντρόσυρμα (€2,8 εκ., από μηδενικές)

λευκοσίδηρος βερνικωμένος (€2,1 εκ., από €1,1 εκ.)

Προμηθευτές: Γερμανία 21%, Ουκρανία 9,6%, Τσεχία 6,3% - Ελλάδα 0,0%

20) Χαλκός [74]	Αξία	Μερίδιο	γ / γ %
	€8,2 εκ.	1,1%	-0,1%

Υποκατηγορίες: σωλήνες καθαρισμένου χαλκού (€7,0 εκ., από €7,5 εκ. το 2020)

Προμηθευτές: Γερμανία 40,3%, Σουηδία 6,7%, Ν. Κορέα 5,8% - Ελλάδα 0,2% (0,5% το 2020)

Εκ των υπολοίπων κεφαλαίων της ΣΟ, άξιες λόγου εξαγωγικές επιδόσεις σημειώθηκαν στις ακόλουθες κατηγορίες προϊόντων:

Χαρτί [48]	€7,9 εκ., +101%: χάρτινες συσκευασίες €2,9 εκ., χαρτόνια €1,3 εκ., χαρτί τουαλέτας €1,1 εκ.
Ενδύματα άλλα από πλεκτά [62]	€7,5 εκ., +315,5%: ανδρικά ενδύματα €3,4 εκ., ανδρικά μπουφάν €2,1 εκ., γυναικεία ενδύματα €1,1 εκ., γυναικεία παλτό-μπουφάν €0,9 εκ.
Σκευάσματα δημητριακών [19]	€7 εκ., +20,6%: προϊόντα αρτοποιίας-ζαχαροπλαστικής €2,8 εκ., ζυμαρικά €2,3 εκ., εκχυλίσματα βύνης €1,5 εκ.

Υφαντουργικά είδη [63]	€6,7 εκ., +248,2%: πανιά κρεβατιού, τραπεζιού €2,3 εκ., κλινοσκεπάσματα €2,3 εκ.
Βαφές και χρωστικές ύλες [32]	€6,6 εκ., +28,9%: συνθετικές χρωστικές ύλες €3,8 εκ., χρώματα-βερνίκια €0,7 εκ.
Διάφορα χημικά προϊόντα [38]	€6,3 εκ., +90,7%: ζιζανιοκτόνα €3,9 εκ., προϊόντα επεξεργασίας χαρτιού-δέρματος-υφασμάτων €0,8 εκ.
Προϊόντα σιδήρου-χάλυβα [73]	€5,9 εκ., -8,2%: κοίλοι σωλήνες €2,8 εκ., είδη υγιεινής €1,5 εκ.
Δημητριακά [10]	€5,9 εκ., +63,2%: ρύζι €5,9 εκ.
Οχήματα [87]	€5,9 εκ., -31,7%: μέρη και εξαρτήματα οχημάτων €5,2 εκ.
Καλύμματα κεφαλής [65]	€5,4 εκ., +3.113%: καπέλα €5,3 εκ.
Ζάχαρη [17]	€4,6 εκ., +34,5%: ζαχαρώδη προϊόντα χωρίς κακάο €4,3 εκ.
Οργανικά χημικά [29]	€4,2 εκ., +318,3: αμινοενώσεις με οξυγονούχες ομάδες €2,1 εκ.

Παρατηρήσεις

Οι πρώτες ύλες (πλην καυσίμων) αποτελούν το 41,5% του συνόλου των εξαγωγών της Ελλάδας. Σχεδόν στο σύνολό τους (98%), έχουν υποστεί κάποιας μορφής αρχική επεξεργασία. Το 2021 σημειώθηκε αύξηση των εξαγωγών τόσο των επεξεργασμένων πρώτων υλών (€299,4 εκ., από €227,7 εκ. το 2020) όσο και των μη επεξεργασμένων (€14,1 εκ., από €11,9 εκ.).

Τα αγροτικά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την δεύτερη κατηγορία προϊόντων με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών στην Πολωνία. Το 2021 το μερίδιό τους μειώθηκε σε 28%, έναντι 29,3% το προηγούμενο έτος. Αύξηση σημειώθηκε στις εξαγωγές προϊόντων που προορίζονται απ' ευθείας για κατανάλωση, τόσο των μεταποιημένων κατά 27,1%, στα €99,9 εκ., αλλά και των πρωτογενών κατά 14,3%, στα €94,5 εκ. Τα προϊόντα με προορισμό την πολωνική μεταποιητική βιομηχανία, σημείωσαν τα μιν επεξεργασμένα αύξηση της τάξης του 119,6%, στα €9,6 εκ., τα δε πρωτογενή μείωση -44,5% στα €1,9 εκ. Τα φρούτα παραμένουν τα προϊόντα με την καλύτερη επίδοση, σε όρους μεριδίου αγοράς, επί των πολωνικών εισαγωγών, αλλά και σε απόλυτα μεγέθη (σημειώνοντας αξιόλογη αύξηση), ακολουθούμενα από τα παρασκευάσματα λαχανικών και φρούτων. Διατηρήθηκε η ανοδική τάση των τελευταίων ετών στις κατηγορίες γαλακτοκομικών, λαχανικών και δημητριακών, ενώ, αντίθετα, υποχώρησαν οι εξαγωγές ποτών.

Τα καταναλωτικά αγαθά κατέχουν μερίδιο 18,3%, με σημαντικότερη υποκατηγορία τα μη διαρκή (11,2%), ενώ ακολουθούν τα ημιδιαρκή (6,9%) και τα διαρκή (1,0%). Το 2021 παρουσίασαν σημαντική αύξηση οι εξαγωγές των ημιδιαρκών (151,8%, στα €50,8 εκ.) και μικρότερη τα διαρκή (18,4%, στα €6,7 εκ.) και τα μη διαρκή (3,7%, στα €82,7 εκ.). Εκ των σημαντικότερων, σε όρους απόλυτων μεγεθών, κατηγοριών προϊόντων, οι εξαγωγές καλλυντικών και ενδυμάτων εμφάνισαν άνοδο, ενώ των φαρμακευτικών υποχώρηση.

Τα κεφαλαιουχικά αγαθά παρουσίασαν μείωση (-93,7%), με αποτέλεσμα το μερίδιό τους επί του συνόλου να περιοριστεί περαιτέρω (0,3%). Θετικό στοιχείο είναι οι καλές επιδόσεις σε προϊόντα που εμπίπτουν στις κατηγορίες ηλεκτρικών μηχανών, μηχανημάτων και πλαστικών. Οι εξαγωγές καυσίμων αυξήθηκαν σημαντικά (187,0%), το 2021, αλλά το μερίδιό τους επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, παρέμεινε μικρό (0,7%).

Η εξέλιξη των εξαγωγών στις κατηγορίες πρώτων υλών (επεξεργασμένων και μη) και ενδιάμεσων βιομηχανικών αγαθών αντανακλά, ως ένα βαθμό, τη δραστηριότητα σε κλάδους της πολωνικής οικονομίας, για τους οποίους προορίζονται (μεταποίηση, κατασκευές). Θετικό στοιχείο αποτελεί η αύξηση των εξαγωγών αλουμινίου, μηχανημάτων, πλαστικών, ηλεκτρικών μηχανών, στο μέτρο που τα εν λόγω προϊόντα ενσωματώνουν, σε ποικίλο βαθμό, μέση και υψηλή προστιθέμενη αξία. Οι μεταβολές

στις εξαγωγές βιομηχανικών και ενδιάμεσων προϊόντων (εκτός 20 πρώτων) εντοπίζονται σε κατηγορίες με μικρή συμμετοχή στο σύνολο των ελληνικών εξαγωγών.

Διαχρονικά, παρατηρείται υποχώρηση του μεριδίου καταναλωτικών αγαθών (από 68% το 2000, σε 55,1% το 2010 και 45,5% το 2021) και αύξηση εκείνου των ενδιάμεσων (29,3% το 2000, 39,6% το 2010 και 49,4% το 2021) και των κεφαλαιουχικών (1,9% το 2000, 4,8% το 2010 και 5,3% το 2020, με το 2021 να υποχωρούν απότομα σε 0,3%). Παραθέτουμε, ακολούθως, είκοσι έξι κατηγορίες προϊόντων (CN2) οι εξαγωγές των οποίων παρουσιάζουν αξιόλογη αυξητική τάση, την περίοδο 2016-2021¹:

Πίνακας 14: Τάση ελληνικών εξαγωγών περιόδου 2016-2021

– υποδήματα	86,8%
– ποτά:	33,2%
– οχήματα:	25,2%
– όργανα και συσκευές οπτικής, μέτρησης, ελέγχου	25,1%
– ζωικά και φυτικά έλαια	24,0%
– ηλεκτρικά μηχανήματα-συσκευές	21,9%
– πλεκτά ενδύματα	19,3%
– ενδύματα	16,5%
– διάφορα παρασκευάσματα διατροφής	14,5%
– γαλακτοκομικά	12,9%
– αλουμίνιο	12,4%
– παρασκευάσματα λαχανικών-φρούτων	12,4%
– πλαστικά	11,6%
– είδη σχοινοποιίας	11,1%
– χαλκός	10,7%
– φρούτα και λαχανικά	10,2%
– διάφορα χημικά	8,0%
– καλλυντικά	7,5%
– ιχθυηρά	7,7%
– σίδηρος και χαλκός	6,3%
– οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης	6,1%
– παρασκευάσματα δημητριακών	6,0%
– βαφές και χρωστικές ύλες	5,2%
– καρποί και φρούτα	4,8%
– φαρμακευτικά	4,2%
– μηχανές	3,8%

Πηγή: EUROSTAT

Εκ των ανωτέρω προϊόντων, συγκριτικά άξια αναφοράς μερίδια αγοράς ², εμφανίζουν τα παρασκευάσματα λαχανικών-φρούτων (3,7%), καρποί και φρούτα (3,5%), αλουμίνιο (2,5%), είδη σχοινοποιίας (1,7%), λαχανικά (1,2%), δημητριακά (1,0%), φωτογραφικά ή κινηματογραφικά προϊόντα (0,9%), οργανικές ουσίες επιφανειακής δράσης (0,9%), παρασκευάσματα δημητριακών (0,5%), γαλακτοκομικά (0,5%), δέρματα πλην γουνοδερμάτων (0,5%), ζάχαρη (0,5%), φαρμακευτικά (0,5%), ζωικά ή φυτικά έλαια (0,5%). Αξιόλογο μερίδιο παρουσιάζουν, επίσης, τα γουνοδέρματα (1,9%) και τα καπνά (2,1%), αλλά για τα προϊόντα αυτά η τάση είναι, σε απόλυτα μεγέθη, διαχρονικά φθίνουσα.

Πολωνικές Εξαγωγές

¹ βάσει μέσης ετήσιας σταθμισμένης μεταβολής

² μέσος όρος ποσοστού ελληνικών εξαγωγών επί πολωνικών εισαγωγών, περιόδου 2016-2021

Η πλειοψηφία των πολωνικών εξαγωγών αφορά σε καταναλωτικά αγαθά (52,5%), δευτερευόντως σε ενδιάμεσα (32,0%) και ακολούθως κεφαλαιουχικά (15,5%). Το 2021, οι ευρείες κατηγορίες προϊόντων με μεγαλύτερη συμμετοχή στις πολωνικές εξαγωγές ήταν: επεξεργασμένες βιομηχανικές εισροές (€231,9 εκ.), μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά (€190,5 εκ.), μεταποιημένα τρόφιμα-ποτά (€160,8 εκ.) και κεφαλαιουχικά αγαθά (€134,0 εκ.).

Πίνακας 15: Κύριες Ελληνικές εισαγωγές από τη Πολωνία

CN2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (ευρώ)	% συνόλου	γ / γ %
84	Μηχανήματα	132.761.135	11,9%	37,3%
85	Ηλεκτρικές συσκευές-μηχανές	106.404.652	9,5%	18,5%
24	Καπνά	67.397.873	6,0%	17,1%
02	Κρέατα	61.332.783	5,5%	-5,6%
39	Πλαστικά	57.897.604	5,2%	37,9%
64	Υποδήματα	55.120.437	4,9%	47,3%
90	Όργανα-συσκευές μέτρησης, ελέγχου	40.167.764	3,6%	36,1%
48	Χαρτί	31.957.708	2,9%	17,9%
23	Απορρίμματα βιομηχανίας τροφίμων	30.586.522	2,7%	99,2%
82	Εργαλεία από κοινά μέταλλα	30.252.240	2,7%	41,0%

Πηγή: EUROSTAT

Οι επιδόσεις των δεκαπέντε πρώτων κατηγοριών πολωνικών εξαγωγών το 2021 ήταν θετικές. Ειδικότερα, αύξηση καταγράφηκε στις εξαγωγές μηχανημάτων (37,3%), ηλεκτρικών συσκευών-μηχανών (18,5%), πλαστικών (37,9%), υποδημάτων (47,3%), οργάνων μέτρησης και ελέγχου (36,1%) χαρτιού (17,9%), μεταλλικών εργαλείων (41,0%), παρασκευασμάτων δημητριακών (40,1%) και οχημάτων (48,0%). Μείωση σημείωσαν οι εξαγωγές κρέατος (-5,6%). Η διασπορά των εξαγωγών παρέμεινε σταθερή, με τις δεκαπέντε πρώτες κατηγορίες να αντιστοιχούν στο 67,2% του συνόλου.

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Πίνακας 16: Ισοζύγιο υπηρεσιών

	2017	2018	2019	2020
Εισπράξεις € εκ.	341,6	530,4	507,8	212,3
Πληρωμές € εκ.	75,2	87,1	111,6	98,7
Ισοζύγιο υπηρεσιών € εκ.	266,4	443,3	396,2	113,6

Πηγή: EUROSTAT

Πίνακας 17: Εισπράξεις της Ελλάδας από την Πολωνία

Υπηρεσίες βάσει κωδικοποίησης ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6	2019		2020		Μεταβολή
	Αξία € εκ.	μερίδιο	Αξία € εκ.	μερίδιο	
Ταξιδιωτικές	416,4	82%	141,9	72,0%	-65,9%
Μεταφορικές	48,9	10%	37,1	18,8%	-2,8%
Διάφορες επιχειρηματικές υπηρεσίες	19,6	4%	18,2	9,2%	-0,3%

Πηγή: EUROSTAT

Πίνακας 18: Τουριστικές αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα από την Πολωνία

	2018	2019	2020	2021
Αεροπορικές αφίξεις από την Πολωνία στην	1,014,572	907,797	296.000	645.000
Ποσοστό στο σύνολο των αφίξεων	4,9%	4,2%	2,3%	4,4%
Μεταβολή		-10,5%	-71%	118%

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΙΝΣΕΠΕ

Πίνακας 19: Πληρωμές της Ελλάδας στην Πολωνία

Υπηρεσίες με βάση την κωδικοποίηση ΕΒΟΡS 2010 ή ΒΡΜ6	2019		2020		Μεταβολή
	Αξία € εκ.	μερίδιο	Αξία € εκ.	μερίδιο	
Μεταφορικές	53,2	48%	57,5	72,1%	7,5%
Ταξιδιωτικές	27,5	25%	9,0	11,3%	-32,2%
Διάφορες	8,4	9%	13,3	16,7%	8,5%

Πηγή: EUROSTAT

2.2 Άμεσες επενδύσεις

2.2.1 Επενδύσεις της Ελλάδας στη Πολωνία

Πίνακας 20: Επενδύσεις της Ελλάδας στη Πολωνία

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ροές σε € εκ.	5,0	4,0	-7,0	40,0	2,0	7,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

2.2.2 Επενδύσεις της Πολωνίας στην Ελλάδα

Πίνακας 21: Επενδύσεις της Πολωνίας στην Ελλάδα

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ροές σε € εκ.	5,7	5,7	2,4	9,0	7,0	20,0

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

2.3 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας – Πολωνίας

Οι διμερείς συμφωνίες που έχουν συνάψει η Πολωνία και η Ελλάδα είναι καταχωρισμένες σε σχετική βάση δεδομένων του πολωνικού ΥΠΕΞ (www.traktaty.msz.gov.pl) και παρατίθενται ακολούθως. Υπογραμμισμένες είναι οι σημαντικότερες διμερείς συμφωνίες που αφορούν τον τομέα των οικονομικών και εμπορικών σχέσεων, ενώ εντός παρενθέσεως αναφέρεται η χρονολογία υπογραφής.

- Συνθήκη φιλίας, συμβιβασμού και διαιτησίας (1932).
- Συμφωνία για την αποζημίωση ελληνικών συμφερόντων στην Πολωνία (1963).
- Συμφωνία αεροπορικών μεταφορών (1963).
- Συμφωνία απαλλαγής από φορολόγηση εισοδήματος από επιχειρηματικές δραστηριότητες των κλάδων θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών (1964).
- Συμφωνία στον τομέα της εμπορικής ναυτιλίας (1975).
- Συμφωνία πολιτιστικής και επιστημονικής συνεργασίας (1976).
- Προξενική Σύμβαση (1977).
- Συμφωνία στον τομέα των διεθνών οδικών μεταφορών (1977).
- Συμφωνία περί αμοιβαίας συνεργασίας και αρωγής επί τελωνειακών θεμάτων (1978).
- Σύμβαση δικαστικής αρωγής επί αστικών και ποινικών υποθέσεων (1979).

- ☑ Συμφωνία για την ανάπτυξη της οικονομικής, βιομηχανικής και τεχνικής συνεργασίας (1980).
- ☑ Συμφωνία για τη ρύθμιση ορισμένων θεμάτων κοινωνικής ασφάλισης (1985).
- ☑ Συμφωνία για την κοινωνικής ασφάλισης προσώπων που απασχολούνται στην επικράτεια της άλλης χώρας (1985).
- ☑ Συμφωνία για την αποφυγή της διπλής φορολογίας αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου (1987, ισχύει από 1991).
- ☑ Συμφωνία διμερούς στρατιωτικής συνεργασίας (1992).
- ☑ Συμφωνία για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων (1992, ισχύει από 1995). (Λήξη ισχύος μετά την κύρωση από Ελλάδα – 10/9/2012 - της Συμφωνίας για τη Λήξη Ισχύος των Διμερών Επενδυτικών Συμφωνιών μεταξύ κ-μ ΕΕ).
- ☑ Συμφωνία σχετικά με την επανυποδοχή των στερούμενων αδείας παραμονής προσώπων (1994).
- ☑ Συμφωνία για την κατάργηση των θεωρήσεων όσον αφορά παραμονή βραχείας διάρκειας (1994).
- ☑ Συμφωνία οικονομικής, επιστημονικής και τεχνικής συνεργασίας στον τομέα της γεωργίας & οικονομίας τροφίμων (1995, ισχύει από 1996).
- ☑ Σύμφωνο Φιλίας και Συνεργασίας (1996).
- ☑ Συμφωνία για συνεργασία στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας (1998).
- ☑ Μνημόνιο αμοιβαίας κατανόησης για τη συνεργασία στον τομέα της αμυντικής βιομηχανίας (2004).
- ☑ Μνημόνιο κατανόησης για συνεργασία με το Πολυεθνικό Συντονιστικό Κέντρο Στρατηγικών Θαλασσίων Μεταφορών / AMSCC (2008).
- ☑ Τεχνική Διευθέτηση σχετικά με την εφαρμογή του μνημονίου κατανόησης για συνεργασία με το Πολυεθνικό Συντονιστικό Κέντρο Στρατηγικών Θαλασσίων Μεταφορών / AMSCC (2008).
- ☑ Συμφωνία συνεργασίας στον τομέα του τουρισμού (2011, ισχύει από 2013).
- ☑ Συμφωνία συνεργασίας στους τομείς πολιτισμού, εκπαίδευσης, επιστημών, αθλητισμού, νεολαίας και μέσων ενημέρωσης (2013).
- ☑ Μνημόνιο Συνεργασίας Υπουργείων Εξωτερικών Ελλάδος και Πολωνίας στον τομέα της Οικονομικής Διπλωματίας (2016).

3 Συμπεράσματα – προτάσεις

3.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου

Η άνοδος των ελληνικών εξαγωγών στην Πολωνία συναρτάται σε σημαντικό βαθμό με την πορεία ανάπτυξης της πολωνικής οικονομίας. Η οικονομία της Πολωνίας επέδειξε ανθεκτικότητα στην κρίση που προκάλεσε η πανδημία, ανακάμπτοντας γρήγορα, με ρυθμό ανάπτυξης 5,9%, το 2021, από τους υψηλότερους στην ΕΕ. Προ της κρίσης στην Ουκρανία, οι προβλέψεις για την ανάπτυξη το 2022 ανέρχονταν σε 5,4%. Έκτοτε αναθεωρήθηκαν δυσμενώς σε 3,1-3,5%. Σε κάθε περίπτωση, η κύρια δυναμική της πολωνικής οικονομίας εκτιμάται ότι θα εξακολουθήσει να προέρχεται από την εσωτερική ζήτηση, η οποία υπολογίζεται ότι θα έχει ρυθμό αύξησης 6,1% το 2022 και 3,9%, το 2023, ενώ η συμβολή του εξωτερικού τομέα θα είναι αρνητική (-1,3%, και -0,2%, αντίστοιχα).

Αναλυτικότερα, η αύξηση της ιδιωτικής κατανάλωσης εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί σε 6,4% το 2022 και 3,4% το 2023 (από 8,1%, το 2021). Οι επενδύσεις προβλέπεται να αυξηθούν κατά 8,7% το 2022 και 9,1% το 2023 (από 7,0% το 2022), ενώ θετική θα είναι και η συμβολή του κλάδου των κατασκευών. Οι δημόσιες δαπάνες θα διατηρήσουν επεκτατική πορεία 4,4% το 2022 και 3,8% το 2023 (1,6% το 2021). Οι εισαγωγές αγαθών εκτιμάται ότι θα αυξηθούν κατά 7,5% το 2022 και 5,3% το 2023 (από 16,9% το 2021), θα εξακολουθήσουν δε να ενσωματώνουν ενδιάμεσες εισροές των πολωνικών εξαγωγικών κλάδων και κεφαλαιουχικά αγαθά. Οι εξαγωγές θα αυξηθούν κατά 5,0% το 2022 και 4,9% το επόμενο έτος (έναντι -11,4% το 2021).

Ο διεθνής καταμερισμός της παραγωγής, επί τη βάσει συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ως αποτέλεσμα της αξιοποίησης της τεχνολογίας, συντελεί στην αύξηση του μεριδίου των ενδιάμεσων αγαθών, που ενσωματώνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, έναντι των τελικών προϊόντων, επί του συνόλου των εμπορικών συναλλαγών. Κατά συνέπεια, μακροπρόθεσμα, η προοπτική αύξησης της αξίας των ελληνικών εξαγωγών προϋποθέτει διαφοροποίηση του εξαγωγικού μείγματος, προσαρμοζόμενη στην προαναφερθείσα τάση, με έμφαση κυρίως σε ενδιάμεσα κεφαλαιουχικά αγαθά που ανταποκρίνονται στις ανάγκες του πολωνικού μεταποιητικού τομέα (μηχανήματα, χαλυβουργία, χημικά, εξορυκτική βιομηχανία, ναυπηγική, τρόφιμα-ποτά, κλωστοϋφαντουργία).

Ως ενδεικτική της τάσης προσέγγισης ενός τέτοιου προτύπου, μπορεί να ερμηνευθεί η ανοδική πορεία των ελληνικών εξαγωγών σε κατηγορίες προϊόντων, όπως μηχανήματα, χημικά, πλαστικά, αλουμίνιο, ηλεκτρικά μηχανήματα και εξοπλισμό, όργανα/συσκευές μέτρησης-ελέγχου. Η αύξηση της δραστηριότητας στον κλάδο των κατασκευών, στην Πολωνία, αναμένεται να δημιουργήσει προϋποθέσεις για αύξηση των εξαγωγών δομικών υλικών.

Όσον αφορά στα αγροτικά προϊόντα, υπάρχουν δυνατότητες αξιοποίησης συγκριτικών πλεονεκτημάτων, όπως στα φρούτα και τα λαχανικά, αλλά και περαιτέρω αξιοποίησης της θετικής πορείας που καταγράφεται στα γαλακτοκομικά και τα ιχθυηρά. Η ομολογουμένως μικρή παρουσία της φέτας και του γιαουρτιού θα μπορούσε να λειτουργήσει ως πρόκληση στην κατεύθυνση αυτή. Το ίδιο ισχύει και για το κρασί, η αγορά του οποίου στην Πολωνία αναπτύσσεται σημαντικά τα τελευταία έτη.

Προϋπόθεση, σε κάθε περίπτωση, αποτελεί η εφαρμογή αποτελεσματικού marketing, που θα προβάλλει επώνυμα προϊόντα, αντιμετωπίζοντας την περιορισμένη αναγνωρισιμότητα των ελληνικών προϊόντων στην πολωνική αγορά. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα τυποποιημένα προϊόντα (υψηλότερης προστιθέμενης αξίας), δεδομένων των πλεονεκτημάτων που απολαμβάνουν ήδη κατεστημένες εταιρείες (εγχωρίως παραγόμενων ή εισαγόμενων προϊόντων), με κύρια εξ αυτών τις οικονομίες κλίμακας και το φαινόμενο δικτύωσης, καθώς και την πιστότητα καταναλωτή έναντι κατεστημένων προϊόντων.

4 Παράρτημα

4.1 Χρήσιμες διευθύνσεις

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τηλ. Κέντρο Πρεσβείας: (+48) 22 622 94 60

www.mfa.gr/warsaw, gremb.war@mfa.gr

Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Βαρσοβίας

Τηλ. (+48) 22 622 94 66

www.agora.mfa.gr, ecocom-warsaw@mfa.gr

2. Πολωνικές Αρχές

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΠΟΡΩΝ	www.gov.pl/aktywa-panstwowe
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	https://www.gov.pl/web/rozwoj
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	www.mf.gov.pl
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΡΩΝ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	www.gov.pl/web/klimat/dane-kontaktowe
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	http://mib.gov.pl
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΝΑΥΣΙΠΛΟΙΑΣ	www.gov.pl/web/gospodarkamorska
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	www.msport.gov.pl
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	www.minrol.gov.pl
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	www.nbp.pl
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	www.stat.gov.pl
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	www.paih.gov.pl
ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	www.arr.gov.pl
ΑΡΧΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ	www.knf.gov.pl
ΑΡΧΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	https://uokik.gov.pl
ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	www.ure.gov.pl

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

ΠΟΛΩΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (KIG), Τηλ. +48 226309600, www.kig.pl, kig@kig.pl
ΠΟΛΩΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΠΕ, Τηλ. +48 22 5484999, www.pigeo.org.pl, pigeo@pigeo.pl
ΠΟΛΩΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, Τηλ. +48 228265536, www.pit.org.pl, bwpit@pit.org.pl

4. Διεθνείς Οργανισμοί / στοιχεία για Πολωνία

World Bank www.worldbank.org.pl
European Bank of Reconstruction & Development www.ebrd.com/poland.html
OECD www.oecd.org/poland
IMF www.imf.org/external/country/POL/index.htm
EIB www.eib.org/projects/regions/european-union/poland/index.htm
EUROSTAT <http://ec.europa.eu/eurostat>

5. Τράπεζες

CENTRAL BANK OF POLAND www.nbp.pl
[THE POLISH FINANCIAL SUPERVISION AUTHORITY](http://www.knf.gov.pl) www.knf.gov.pl

6. Διοργανωτές Εκθέσεων

EUROGASTRO www.eurogastro.com.pl
LOGISTYKA www.targikielce.pl/pl/logistyka.htm
BOATSHOW www.boatshow.pl
TT WARSAW <http://ttwarsaw.pl/en/>
WORLD FOOD WARSAW www.worldfood.pl

7. Ξενοδοχεία

HILTON www.warsaw.hilton.com
MARRIOTT www.warsawmarriott.pl
SHERATON www.sheraton.pl

NOVOTEL	www.novotel.com/pl/hotel-3383-novotel-warszawa-centrum/index.shtml
MDM HOTEL	www.hotelmdm.com.pl
MERCURE	www.mercure.com/pl/hotel-3385-mercure-warszawa-centrum/room.shtml
WESTIN	www.westin.pl
REGENT	www.regent-warsaw.com

8. Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας/Ενημέρωσης

Polish Press Agency	www.pap.pl
Polskie Radio	www.thenews.pl
The Warsaw Voice	www.warsawvoice.pl
Warsaw Business Journal	www.wbj.pl

9. Ενδεικτικές τιμές συναλλάγματος / ανταλλακτήρια

KENTRIKH ΤΡΑΠΕΖΑ	www.nbp.pl/homen.aspx?f=/kursy/ratesa.html
DIME KANTOR	www.dime.com.pl
KANTOR WYMIANY	www.kantor-wiek.pl
BILION KANTOR	http://billion.com.pl
CINKCIARZ	www.cinkciarz.pl